

Чітку уяву про характер росту і розвитку тварин не можна отримати лише за ваговими показниками. Для цього визначають індекси будови тіла, які є процентним співвідношенням одного проміру до іншого. У цілому в 10-місячному віці тварини дослідних груп переважали контрольну за індексами костистості на 0,25-0,92%, довгоногості – на 1,7-3,93%, розтягнутості – на 2,32-5,91%, глибокогрудості – на 1,7-3,93%. Крім цього свинки третьої та п'ятої груп мали вищі показники індексу масивності (184,51 і 186,75%) в порівнянні з ровесниками першої (182,45%), другої (177,94%) і четвертої (179,39%) груп.

Висновок. Узагальнюючи отримані результати, слід зазначити, що найбільш ефективним виявився активний моціон протягом 60 хвилин на відстань 2,2 км. Використання такого рухового режиму в період вирощування свинок дає можливість збільшити їх живу масу на 8,86%, середньодобовий приріст на 10,16%, зменшити товщину шпигу на 8,79%, покращити екстер'єрний розвиток.

Бібліографічний список

1. Бальсевич В.К., Запорожанов В.А. Физическая активность человека. – К.: Здоровье, 1987. – С. 150.
2. Заболевания и повреждения при занятиях спортом / Под ред. А.Г. Дембо. – М.: Медицина, 1984. – 304 с.
3. Потоково-цехова система виробництва свинини /За ред. І.С. Трончука. – К.: Урожай, 1990. – С. 38.

Приведены результаты опыта по определению влияния интенсивности движения во время проведения моциона на рост и развитие свинок.

Results of an experiment to determine the effect intensity movement intime of forced exercise on growth and development of gilts are presented.

УДК 636.221.28.034.084

ВПЛИВ РЕЖИМНОГО ЗГОДОВУВАННЯ КОРМОСУМІШЕЙ НА КОРМОСПОЖИВАННЯ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ

Є. З. Петруша, В. М.Кандиба, Б.А.Корсун

Інститут тваринництва УААН

О. К. Трішин

д/г „Кутузівка” ІТ УААН

У статті наведено результати вивчення ефективності застосування режимного згодовування кормосумішей молочним коровам при безприв'язному утриманні. Встановлено, що споживання молочними коровами кормосуміші за режимом – 3 рази на день по 1,5 години забезпечує кращі умови для споживання кормів та підтримання лактаційної діяльності на високому рівні.

корови, режим годівлі, кормосуміш, продуктивність, поведінка

Одним із завдань молочного тваринництва багатьох країн є розвиток спроможності корів до споживання і перетравлення великої кількості кормів,

забезпечуючи відповідні умови та необхідний рівень годівлі за рахунок зміни набору кормів у раціоні. Перевага того або іншого корму залежить від різних сенсорних факторів – зовнішнього вигляду, запаху, смаку, поживності, а також якості окремих компонентів раціону, його збалансованості за поживними речовинами, технології приготування, забрудненості та наявності антипоживних факторів – сапоніни, глюкозиди, цианогени та ін. [1].

Основними кормами в раціонах годівлі молочних корів є силос, сінаж, сіно, солома, коренеплоди та концентровані корми. Залежно від співвідношення цих кормів у раціоні складається тип годівлі тварин: силосно-концентратний, силосно-коренеплодний, силосно-сінний, силосно-сінажно-концентратний та ін. Згодовування кормів коровам здійснюється в основному двома способами: окремо кожен вид корму або у вигляді різних кормосумішей.

До цього часу в практиці більшості молочних ферм України найчастіше згодовують кожен вид корму окремо, хоч в останні роки збільшується кількість ферм на яких застосовують згодовування кормосумішей [2].

Метою досліджень наших було вивчення впливу різних режимів згодовування кормових сумішей молочним коровам на їх продуктивність, поведінку та споживання кормів при безприв'язному утриманні.

Для досягнення поставленої мети вирішували наступні завдання:

- визначити основні параметри кормової поведінки молочних корів при вільному та обмеженому в часі споживанні кормосумішей;
- визначити вплив обмеженого в часі та вільного споживання кормосумішей на продуктивність корів;
- визначити ефективність різних режимів згодовування кормосумішей молочним коровам при їх безприв'язному утриманні.

Матеріал та методика досліджень. Науково-господарський дослід проводили за методом періодів на двох групах корів-аналогів чорно-рябї породи. У кожную групу відібрали по 21 голіві корів ІІІ-ІV лактації з урахуванням віку, стадії лактації, величини середньодобових надоїв молока та його жирності. Особливістю досліду було вивчення ефективності режимного згодовування (обмеженого у часі) у порівнянні із вільним споживанням кормосумішей молочними коровами. До складу кормосуміші входили: силос, сіно, солома, кормовий буряк у подрібненому вигляді та концентрати, меляса і корнаж.

У підготовчий період (31 день) корови обох груп одержували кормосуміш 3 рази на день без обмеження часу споживання. У дослідний період (91 день) корови І (дослідна) групи кормосуміш споживали 3 рази на день по 1,5 години, а ІІ (контрольна) групи – за режимом підготовчого періоду.

На протязі досліду враховували: кількість заданої в годівниці кормосуміші; залишки корму після кожного 1,5-годинного споживання в дослідній групі та 1 раз за добу – в контрольній групі; разові та добові надої молока і його жирність по кожній корові щоденно; живу масу піддослідних тварин на початку і в кінці досліду; основні елементи кормової поведінки методом

хронометражних спостережень; витрати кормів на виробництво 1 л молока по кожній групі.

Під час вранішнього і вечірнього роздавання кормосуміш включала силос, сіно, соломку, кормовий буряк і корнаж, а в денне роздавання до кормосуміші замість буряка вводили мелясу та 30% добової норми комбікорму. Решту добової норми концкорму (70%) згодовували коровам під час двох доїнь у доїльному залі.

Результати досліджень. Аналіз показників, які враховували і визначали протягом підготовчого періоду дослідів свідчать про достатню вирівняність тварин дослідної і контрольної груп, а результати дослідного періоду показують, що застосування режиму обмеження часу споживання кормосумішей у порівнянні з вільним доступом до годівниць на протязі дня істотно впливає на показники кормової поведінки, продуктивності та оплати корму продукцією (таблиця).

Вплив режиму згодовування кормосуміші молочним коровам на їх кормоспоживання та продуктивність (на 1 голову/добу)

Показники	Періоди дослідів та групи			
	підготовчий		дослідний	
	I	II	I	II
Режим споживання кормосуміші	вільний	вільний	обмежений у часі	вільний
Спожито кормів у % до заданих	92,8	93,0	96,9	93,7
Середньодобовий надій молока, кг	20,6±0,07	20,7±0,7	18,9±0,5	16,8±0,5
Жирність молока, %	3,79±0,06	3,83±0,07	4,01±0,06	3,98±0,04
Надоєно молока, жирністю 4%, за період, кг	605,1±21	614,4±22	1724,2±37	1521,1±39
Жива маса корів, кг	561±19,6	558±22,1	588±7,4	597±24,9
Витрати кормів на 1 л молока 4% жирності, кг корм.од.	1,18±0,02	1,17±0,02	1,08±0,03	1,26±0,03
Тривалість споживання кормів, хв./добу	348±16,4	356±19,0	270±16,1	342±21,3
Тривалість періоду жуйки, хв./добу	459±22,2	463±24,2	507±21,1	467±23,5
Тривалість відпочинку лежачи, хв./добу	517±31,3	519±33,2	561±30,8	524±32,7
Кількість випадків „кормового” антагонізму	43,6±2,4	41,9±2,6	26,8±3,1	42,7±2,5

Перш за все, необхідно зазначити, що обмеження часу споживання кормосуміші тваринами дослідної групи не тільки не зменшило рівня і повноти споживання заданого корму, а навіть призвело до його зростання на 3, 2% у порівнянні з коровами контрольної групи. Зниження в дослідному періоді середньодобових надоїв молока корів обох груп пояснюється природним перебігом лактаційної кривої. Разом з цим у дослідний період зниження надоїв корів дослідної групи у порівнянні з підготовчим періодом становило 8,3%, а корів контрольної групи – 18,8%. Протягом дослідного періоду жирність молока зросла в I групі – на 5,8% і в II групі – на 3,9%.

Дані хронометражних спостережень за поведінкою піддослідних тварин показують, що обмеження тривалості споживання кормосуміші до 4,5 години на добу в I групі забезпечує більш повне споживання заданих кормів

при менших витратах часу на поїдання корму на 21,1%. При цьому у корів дослідної групи у порівнянні з контрольною зростають тривалість періоду жуйки на 8,6% та відпочинку лежачи – на 7,1%, що свідчить про покращення умов їх утримання за рахунок стабілізації режиму споживання корму. Додатковим критерієм кращого режиму споживання кормів стала зменшена кількість випадків „кормового” антагонізму на 37,3% у порівнянні з коровами контрольної групи.

За дослідний період від кожної корови дослідної групи, які споживали кормосуміш три рази на день по 1,5 години, надоемо додатково по 203 кг молока 4% жирності, що на 13,3% більше, ніж від корів контрольної групи, які мали вільний доступ до споживання кормосуміші з годівниці на протязі дня. Аналіз динаміки живої маси певною мірою свідчить про те, що режимне споживання кормосумішей молочними коровами сприяє поліпшенню умов їх відпочинку та використанню поживних речовин корму переважно на лактаційну діяльність, а не на приріст живої маси.

З розрахунку на 1 л молока корови дослідної групи витрачали на 14,3% менше поживних речовин корму, ніж корови контрольної групи з вільним споживанням кормосуміші.

Висновки:

1. Згодовування кормосумішей молочним коровам при безприв’язному утриманні та вільному доступі їх до годівниць протягом дня не забезпечує оптимальних умов для споживання кормів та підтримання лактаційної діяльності на високому рівні.

2. Застосування режимного (обмеженого трьома періодами по 1,5 години) способу споживання кормосумішей в годівлі молочних корів у порівнянні з вільним споживанням забезпечує зменшення проявів „кормового” антагонізму на 37,3%, зростання рівня споживання заданих кормів на 3,2%, краще їх перетравлення і використання переважно на утворення молока та збільшення молочної продуктивності на 13,3% при одночасному скороченні витрати кормів на 1 ц молока на 14,3.

Бібліографічний список

1.Бондарь А. А. О норме поведения коров //Труды Всесоюз. конф. молодых ученых и специалистов. – Рига.- 1990. – С.43-45.

2.Корсун Б. А. Разработка эффективных режимов и параметров скармливания кормов коровам при интенсивном производстве молока: Автореф. дис...д-ра с.-х- наук/ Белгород, 2001. – С. 20-31.

Приведены результаты изучения эффективности применения режимного скармливания кормосмесей молочным коровам при беспривязном содержании. Режимное потребление коровами кормосмеси – 3 раза в день по 1,5 часа, в сравнении со свободным доступом к кормушке в течение дня, обеспечивает лучшие условия для поедания кормов и поддержания лактационной деятельности на высоком уровне.

The research results of efficiency of application of regimen feeding with feed mixtures to dairy cows at unfeed keeping. Regimen feeding of the cows with feed mixtures 3 times a day for 1,5 hours, in comparison with free access to feeding-rack during the day provides the better conditions for eating feeds and maintenance of lactation on the high level.